

וְלַעֲנָשָׂא לִיה. בַּר אֵי אִיהוּ זַכָּאָה שְׁלִים, דְּכַד בְּדַקֵּי
חֻבּוּי, תְּהִיא זְכִירָה וּפְקִידָה לְבִישׁ לָא יִשְׁבְּחוּן לִזְוֵן,
כַּגֹּן עֲזָרָא דְאָמַר (נחמיה יג) זְכָרָה לִי אֱלֹהֵי לְטוֹבָה.

דְּהָא בְּכָל אַתְר, דְּבַר נָשׁ צִיִּי צְלוּתִיה, יִכְלִיל
גְּרָמִיָּה בֵּין סְנִיאֵין בְּכָלֵּלָא דְסְנִיאֵין. וְתָא תָּזִי
שׁוֹנְמִית, כַּד אָמַר לָהּ אֱלִישָׁע, (מלכים ב ד) הֵיִשׁ לְדַבֵּר
לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל שַׂר הַצָּבָא. הֵיִשׁ לְדַבֵּר לָךְ
אֶל הַמֶּלֶךְ, הֵהוּא יוֹמָא, יוֹם טוֹב דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הָזָה,
וְהֵהוּא יוֹמָא דְּמַלְכוּתָא דְרִקִיעָא שְׁלֵטָא לְמִידֵן עַלמָא,
וְקַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אֶקְרִי מֶלֶךְ הַמַּשְׁפָּט בְּהֵהוּא זְמַנָּא.
וּבְגִין כַּד אָמַר לָהּ, הֵיִשׁ לְדַבֵּר לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ.

מָה פְּתִיב, (מלכים ב ד) וְתֵאמֶר בְּתוּךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת.
מָא קְאָמְרָה. לָא בְּעִינָא, לְמַתְוִי רְשִׁימָאָה

לשון הקודש

אֶל שַׂר הַצָּבָא, הֵיִשׁ לְדַבֵּר לָךְ אֶל
הַמֶּלֶךְ - אוֹתוּ הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם טוֹב שֶׁל
רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְאוֹתוּ הַיּוֹם שֶׁשׁוֹלֵט
מַלְכוּת הַרְקִיעַ לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא הַמֶּלֶךְ הַמַּשְׁפָּט
בְּאוֹתוּ הַזְּמַן, וּמִשׁוּם כַּד אָמַר לָהּ הֵיִשׁ
לְדַבֵּר לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ.

מָה פְּתוּב? וְתֵאמֶר בְּתוּךְ עַמִּי אֲנֹכִי
יֹשֶׁבֶת. מָה אָמְרָה? לָא רוּעָה לְהִיּוֹת
רְשׁוּמָה לְמַעְלָה, אֶלָּא לְהַכְנִים אֶת

וְלַהֲעִנִּישׁוּ. פְּרָט אִם הוּא צְדִיק שְׁלֵם,
שְׂכַאֲשֶׁר בּוֹדְקִים אֶת חַטָּאִין, אוֹתָהּ
זְכִירָה וּפְקִידָה לְרַע לָא יִמְצְאוּ אוֹתָם,
כַּמוֹ עֲזָרָא שְׂאָמַר זְכָרָה לִי אֱלֹהֵי
לְטוֹבָה.

שְׂחִנְהָ בְּכָל מְקוֹם שְׂאָדָם מִתְפַּלֵּל
תְּפִלָּתוֹ, יִכְלִל אֶת עַצְמוֹ בֵּין רַבִּים,
בְּכָלֵּל שֶׁל הַרְבִּים. וּבֵא וּרְאָה,
הַשׁוֹנְמִית, כַּאֲשֶׁר אָמַר לָהּ אֱלִישָׁע
(מלכים-ב ד) הֵיִשׁ לְדַבֵּר לָךְ אֶל הַמֶּלֶךְ אוֹ

לְעֵילָא, אָלָא לְאַעְלָאָה רִישָׁאֵי בֵּין סְגִיָּאִין, וְלֹא
 לְאַפְקָא מִכְּלָלָא דְלַחֲוֹן. וְכֹךְ בָּעֵי לִיָּה לְבַר נָשׁ,
 לְאַתְּכְלָלָא בְּכְלָלָא דְסְגִיָּאִין וְלֹא לְאַתְיִיחְדָּא בְּלַחֲוֹדוֹ,
 בְּגִין דְּלֹא יִשְׁגַּחֲוֹן עֲלֵיהּ, לְאַדְכָּרָא חֻבּוֹי כְּדָקְאֲמָרֵן.

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר (אייוב לח) הִנְגְּלוּ לָךְ שְׁעָרֵי מִוֹת
 וְשְׁעָרֵי צְלָמוֹת תְּרַאֶה. הֵאֵי קָרָא, קְדָשָׁא בְּרִיד
 הוּא אָמַר לִיָּה לְאִיּוֹב, כִּד חָמָא דְאִיּוֹב דְּחִיק גְּרַמִּיָּה
 עַל דִּינּוֹי דְּקְדָשָׁא בְּרִיד הוּא.

תָּא חָזִי, אִיּוֹב אָמַר (אייוב יג) הֵן יִקְטְלֵנִי לוֹ אֵיחַל,
 כְּתִיב לֹא בְּאֵלֶיךָ וְקָרִי לוֹ בּוֹא"ו, וְכֹלָא אִיהוּ.
 אָמַר לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא, וְכִי אָנָּא קָטִיל בְּגִי נָשָׂא,
 הִנְגְּלוּ לָךְ שְׁעָרֵי מִוֹת וְשְׁעָרֵי צְלָמוֹת תְּרַאֶה, כְּמַה
 תְּרַעִין אֵינּוֹן פְּתִיחֵן בְּהַהוּא סְטָרָא. וּמִוֹתָא שְׁלֵטָא
 עֲלֵיהּ, וְכֹלְהוּ סְתִימִין מִבְּגֵי נָשָׂא, (ס"א ולא יכלין לאסתמרא

לשון הקודש

דין הקדוש ברוך הוא.

בַּא רַאֶה, אִיּוֹב אָמַר הֵן יִקְטְלֵנִי לוֹ
 אֵיחַל. כְּתִיב לֹא בְּאֵלֶיךָ, וְקוֹרְאִים לוֹ
 בּוֹא"ו, וְהַכֵּל הוּא. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְכִי אֲנִי הוֹרֵג בְּגִי אָדָם?! הִנְגְּלוּ לָךְ
 שְׁעָרֵי מִוֹת וְשְׁעָרֵי צְלָמוֹת תְּרַאֶה?! כְּמַה
 שְׁעָרִים פְּתוּחִים בְּאוֹתוֹ הַצַּד, וְהַמִּוֹת
 שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וְכֹלָם סְתוּמִים מִבְּגֵי
 אָדָם, וְלֹא יִכְּלוּם לְהַשְׁמַר מֵהֶם מִשּׁוּם שְׂחָם

ראשי בין רבים, ולא לצאת מהכלל
 שלהם. וכך צריך לאדם להכלל בכלל
 של רבים ולא להתניח לבדו, כדי שלא
 ישגיחו עליו להוכיר חטאיו, כמו
 שאמרנו.

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, (אייוב לח) הִנְגְּלוּ
 לָךְ שְׁעָרֵי מִוֹת וְשְׁעָרֵי צְלָמוֹת תְּרַאֶה.
 הַפְּסוּק הַזֶּה אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְאִיּוֹב כְּשֶׁרַאֶה שְׂאִיּוֹב דוֹחֵק עַצְמוֹ עַל

מַנְיָהוּ בְּגִין דְּאִינוּן סְתִימִין מִבְּנֵי נִשְׂא) וְלֹא יִדְעִין אִינוּן שְׂעָרִים.

וְשְׂעָרֵי צְלָמוֹת תְּרַאֶה. מָאן אִינוּן שְׂעָרֵי מוֹת וּמָאן אִינוּן שְׂעָרֵי צְלָמוֹת. אֵלֶּא מוֹת וְצְלָמוֹת כְּחֵדָא אִינוּן, וְזוּוּנָא חֵדָא אִינוּן. מוֹת הָא אֲתַמָּר, דָּא מִלְּאֵךְ הַמּוֹת, וְהָא אוּקְמוּהָ. צְלָמוֹת, צֵל מוֹת. הָאִי אִיתוּ מָאן דְּרָכִיב עֲלֵיהּ, וְאִיתוּ צֵלָא דִּילֵיהּ, וְתוּקְפֵא דִּילֵיהּ, לְאַזְדוּוּנָא כְּחֵדָא, בְּקִשׁוּרָא חֵד וְאִינוּן חֵד.

וְכָל אִינוּן דְּרַגִּין דְּנַפְקֵי מִנְיָהוּ וּמִתְקַשְׁרֵן בְּהוּ אִינוּן שְׂעָרִים דְּלֵהוֹן בְּמַה דְּלַעֲיֵלָא, בְּמַה דְּאֵת אָמַר, (תהלים כד) שָׂאוּ שְׂעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְגו'. וְאֵלִין (אִינוּן שְׂעָרִים) אִיקְרוּ נְהַרִין וְנַחְלִין, שִׁית סְטָרִין דְּעֵלְמָא. אוּף הָכִי אִינוּן שְׂעָרֵי מוֹת, וְשְׂעָרֵי צְלָמוֹת מִסְטָרָא אַחֲרָא, דְּרַגִּין יִדְעוּן דְּשִׁלְטִין בְּעֵלְמָא. שְׂעָרֵי מוֹת וְשְׂעָרֵי צְלָמוֹת, דָּא נּוֹקְבָא וְדָא דְכוּרָא, וְתִרְוּוּיָהוּ כְּחֵדָא.

לשון הקודש

וְכָל אוֹתָם הַדְּרָגוֹת שִׁיּוּצָאוֹת מֵהֶם וְנִקְשְׁרוֹת בְּהֶם הֵם הַשְּׂעָרִים שְׁלֵהֶם, כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (תהלים כד) שָׂאוּ שְׂעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְגו'. וְאֵלוֹ אוֹתָם שְׂעָרִים נִקְרָאִים נְהָרוֹת וְנַחְלִים. שֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם, אֵפֶּךָ כִּדְ הֵם שְׂעָרֵי מוֹת, וְשְׂעָרֵי צְלָמוֹת מֵהַצֵּד הָאַחֵר, דְּרָגוֹת יְדוּעוֹת שְׁשׁוּלְטוֹת בְּעוֹלָם. שְׂעָרֵי מוֹת וְשְׂעָרֵי צְלָמוֹת – זֶה נִקְבֵּה וְזֶה זָכַר,

סְתוּמִים מִבְּנֵי אָדָם שְׁלֵא מִכִּירִים אֵת אוֹתָם הַשְּׂעָרִים. וְשְׂעָרֵי צְלָמוֹת תְּרַאֶה. מִי הֵם שְׂעָרֵי מוֹת וּמִי הֵם שְׂעָרֵי צְלָמוֹת? אֵלֶּא מוֹת וְצְלָמוֹת הֵם יַחַד, וְהֵם זְוִיג אַחַד. מוֹת – הָרִי גַתְבָּאֵר, זֶה מִלְּאֵךְ הַמּוֹת, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ. צְלָמוֹת – צֵל מוֹת, זֶהוּ מִי שְׂרוּכְבַּ עֲלָיו, וְהוּא הַצֵּל שְׁלוֹ וְהַכֶּפֶת שְׁלוֹ לְהוֹדוּג יַחַד בְּקִשְׁר אַחַד, וְהֵם אַחַד.

וְעַל דָּא, אָמַר קָדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לִיה לְאִיּוֹב, בְּגִין
כָּל אֵינוֹן מַלְיִן, דְּאִיהוּ אָמַר (איוב ז) כָּלָה עֲנֵן
וַיֵּלֶךְ בֶּן יוֹרֵד שְׂאוּל לֹא יַעֲלֶה, וְכָל אֵינוֹן שְׂאֵר מַלְיִן.
אָמַר קָדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הִנְגְלוּ לָךְ שְׁעָרֵי מוֹת, לְמַנְדַּע
דְּהָא כָּלָהוּ בְרִשׁוֹתֵי, וְכָלָהוּ זְמִינִין לְאַתְבַּעְרָא מַעֲלָמָא,
דְּכַתְיִב, (ישעיה כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצֵחַ וְגו'.

תָּא תְּזִי, (בראשית ל) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל וַיִּשְׁמַע
אֲלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָהּ. תְּרִי זְמִינִין,
אֱלֹהִים אֱלֹהִים, אִמְאִי. אֶלָּא, חַד מַעֲלָמָא דְדְכוּרָא,
וְחַד מַעֲלָמָא דְנוֹקְבָא, בְּגִין דְּבְמוֹזְלָא תְלִיָּא מְלִתָּא.

וְכַד אֲתַעֲרַת רַחֵל בְּשִׁמָּא דָּא, דְּכַתְיִב, (בראשית ל) יוֹסֵף
ה' לִי בֶן אַחֵר, יָדַע יַעֲקֹב דְּאִיהִי אֲתַחֲזִיָּא
לְאַשְׁלָמָא כָּלָהוּ שְׁבָטִין וְלֹא תִתְקַיִים בְּעֵלְמָא, בְּגִין
כִּף בְּעָא לְמִיזֵל וְלֹא יָכִיל. וְכַד מָטָא זְמָנָא דְּבְנִימִין,

לשון הקודש

ושנניהם יחד.

בַּא רְאָה, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל וַיִּשְׁמַע
אֲלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָהּ. פְּעֻמִּים
אֱלֹהִים אֱלֹהִים, לְמַה? אֶלָּא אַחַד מַעוֹלָם
הַזְכֵּר, וְאַחַד מַעוֹלָם הַנְּקֻבָּה, מִשּׁוּם
שֶׁהַדְּבָר תְּלוּי בְּמוֹל.

וּבְשִׁמְתָא עוֹרְרַת רַחֵל בְּשֵׁם הַזֶּה,
שְׁכַתוֹב יוֹסֵף ה' לִי בֶן אַחֵר, יָדַע יַעֲקֹב
שֶׁהִיא רְאוּיָה לְהַשְׁלִים אֶת כָּל הַשְּׁבָטִים
וְלֹא תִתְקַיִם בְּעוֹלָם, מִשּׁוּם כִּף רְצָה

וְעַל זֶה אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאִיּוֹב
בְּשִׁבִיל כָּל אוֹתָם דְּבָרִים שֶׁהוּא אָמַר,
(איוב ז) כָּלָה עֲנֵן וַיֵּלֶךְ בֶּן יוֹרֵד שְׂאוּל לֹא
יַעֲלֶה, וְכָל אוֹתָם שְׂאֵר דְּבָרִים. אָמַר
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִנְגְלוּ לָךְ שְׁעָרֵי
מוֹת, לְדַעַת שְׁחָרֵי הַכָּל בְּרִשׁוֹתֵי, וְכָלֵם
עַתִּידִים לְהַתְּבַעַר מִן הָעוֹלָם, שְׁכַתוֹב
(ישעיה כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצֵחַ וְגו'.

עָרַב וְאִזַּל לִיָּהּ, בְּנִין דְּבְאֲרַעָא אַחְרָא לָא יִשְׁתַּלְּמִם
בֵּיתָא, לְאַתְקִשְׂרָא עַלְמָא קַדִּישָׁא בֵּיתָא.

וְהִינֵנוּ דְכְתִיב, (בראשית לא) וַיֹּאמֶר ה' אֶל יַעֲקֹב שׁוּב
אֶל אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וְלְמוֹלְדֹתֶיךָ וְאֶהְיֶה עִמָּךְ.
מָא וְאֶהְיֶה עִמָּךְ. אֵלָא אָמַר לִיָּהּ, עַד הָבָא, רַחֲל
הָוַת עִמָּךְ עִקְרָא דְבֵיתָא. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, אָנָּא אֶהֱיָא
עִמָּךְ וְאִטּוֹל בֵּיתָא בְּהַדָּךְ בְּתַרְיִסָּר שְׁבַטִין. וְהִינֵנוּ
דְכְתִיב, וְאֲנִי בְּבָאִי מִפְּדֹן מִתָּה עָלַי רַחֲל. עָלַי הָוַת,
וּבְנֵינִי הָוַת מְלָה דְאַתְדַּחֲיָא אִיהִי וְאַתְיָא דִּינִירָא
אַחְרָא, וְנִטְלָא בֵּיתָא בְּנֵינִי לְדִיירָא עִמִּי.

וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׁכָרְךָ עָלַי וְאַתְנָה, (בראשית ל) מָאִי
נָקְבָה. אָמַר רַבִּי יַעֲזָק, הֵהוּא רְשָׁע אָמַר,
אָנָּא חָמִי, דִּיעֲקֹב לָא אִסְתַּכֵּל אֵלָא בְּנוֹקְבֵי,
וּבְנִין כָּךְ יַפְלַח לִי. אָמַר נָקְבָה שְׁכָרְךָ, הָא נָקְבָה

לשון הקודש

וְאִטּוֹל אֶת הַבַּיִת עִמָּךְ עִם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי
הַשְּׁבַטִים. וְהִנֵּנוּ שְׁכַתוֹב וְאֲנִי בְּבָאִי
מִפְּדֹן מִתָּה עָלַי רַחֲל. עָלַי הָוַת זֶה,
וּבְנִילֵי הָוַת הַדָּבָר שֶׁהִיא נִדְחָתָה,
וּבָאָה דִּינִת אַחְרָת וְנִטְלָה אֶת הַבַּיִת
בְּשַׁבִּילֵי לְדוֹר עִמִּי.

וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׁכָרְךָ עָלַי וְאַתְנָה. מַה
זֶה נָקְבָה? אָמַר רַבִּי יַעֲזָק, אוֹתוֹ רְשָׁע
אָמַר, אֲנִי רֹאֵה שְׁיַעֲקֹב לָא מִסְתַּכֵּל

לְלַבֵּת וְלֹא זָכַל, וּכְשֶׁהֲנִיעַ זְמַנּוֹ שָׁל
בְּנִימִין, פָּרַח וְהִלְךְ לוֹ, כְּדִי שֶׁהַבַּיִת לָא
יִשְׁתַּלְּמִם בְּאֶרֶץ אַחְרָת, לְהַתְקַשֵּׁר בּוֹ
הָעוֹלָם הַקָּדוֹשׁ.

וְהִינֵנוּ שְׁכַתוֹב (בראשית לא) וַיֹּאמֶר ה' אֶל
יַעֲקֹב שׁוּב אֶל אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וְלְמוֹלְדֹתֶיךָ
וְאֶהְיֶה עִמָּךְ. מַה זֶה וְאֶהְיֶה עִמָּךְ? אֵלָא
אָמַר לוֹ, עַד כָּאֵן רַחֲל הָיְתָה עִמָּךְ עִקְרָא
הַבַּיִת, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּךְ

דאִיִּהוּ שְׁכָרְךָ כִּד בְּקַדְמֵיִתָּא. וְאַתְנָה, אֵימָא מָאן
נִקְבָּה אֶסְתַּכְּלַת בָּהּ, וְאַתְנָה, וּפְלַח לִי בְּגִינְהָ.

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה, (ש"ס) אָמַר יַעֲקֹב
חֲלִילָה, דְּהָא אֲנָא כָּל מַה דְּעֵבִידְנָא, לְשֵׁם
יְקָרָא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא עֵבִידְנָא, (ס"א וְלֹא לְכַסּוּפָא דְּנִרְמָאִי) וְעַל
דָּא לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה, דְּהָא לֹא דַעְתָּאִי בְּהֵאֵי,
אֶלְא אִם תַּעֲשֶׂה לִי (א"ת) חֲדָבֵר הַזֶּה וְגו'.

וַיִּסַּר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת הַתִּישִׁים. (ש"ס) רַבִּי אֶלְעָזָר
פָּתַח וְאָמַר, (תהלים טו) יי מי יגור באהלך וגו',
הָא אֲוִקִימָנָא, וְאוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא, (ש"ס) הוֹלֵךְ תָּמִים, דָּא
אַבְרָהָם, דְּכִד אֶתְגַּזֵּר תָּמִים אֶקְרִי. וּפּוֹעֵל צַדִּיק, דָּא
יַצְחָק. וְדוֹבֵר אֱמֶת, דָּא יַעֲקֹב. וְדָאִי יַעֲקֹב בְּאַמֶּת
אֶתְדַבֵּק, אִי הוּא בְּאַמֶּת אֶתְדַבֵּק, מָאִי טַעֲמָא עֵבֵד
עִם לְבָן בְּגוֹוֵנָא דָּא.

לשון הקודש

שְׁהַרִי אֵינ דַּעְתִּי בְּזַה, אֶלְא אִם תַּעֲשֶׂה
לִי וְאַתָּה חֲדָבֵר הַזֶּה וְגו'.

וַיִּסַּר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת הַתִּישִׁים. רַבִּי
אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (תהלים טו) ה' מי יגור
בְּאֶהְלֶךְ וְגו'. הַרִי בְּאַרְנֵנוּ וּבְאַרְנוּ
הַחֲבַרְיִים, הוֹלֵךְ תָּמִים - זֶה אַבְרָהָם,
שֶׁכָּפֹאֲשֶׁר נִמּוּל נִקְרָא תָּמִים. וּפּוֹעֵל צַדִּיק
- זֶה יַצְחָק. וְדוֹבֵר אֱמֶת - זֶה יַעֲקֹב.
וְדָאִי שֶׁיַּעֲקֹב נִדְבֵק בְּאַמֶּת. אִם הוּא

אֶלְא בְּנִקְבוֹת, וּמְשׁוּם זֶה יַעֲבֵד אוֹתִי.
אָמַר נִקְבָּה שְׁכָרְךָ, הִנֵּה נִקְבָּה, שְׁהִיא
שְׁכָרְךָ, כְּבָרְאִשׁוּנָה. וְאַתְנָה, אָמַר בְּאִיזוּ
נִקְבָּה הֶסְתַּכְּלַת וְאַתְנָה, וְעֵבֵד אוֹתִי
בְּשִׁבִילָה.

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה. אָמַר
יַעֲקֹב, חֲלִילָה, שְׁהַרִי אֲנִי כָּל מַה
שֶׁעֲשִׂיתִי, לְשֵׁם כְּבוֹד הַמַּלְכָּה הַקְּדוּשָׁה
עֲשִׂיתִי, וְעַל כֵּן לֹא תִתֵּן לִי מְאוּמָה,

אֵלֶּיךָ, יַעֲקֹב בְּחִין שְׁעֵתָא דְּמִזְלִיָּה הָוָה. דְּיִשְׂרָאֵל
לִיָּה לְאִינְשׁ, לְמִבְחֵן שְׁעֵתִיָּה, עַד לֹא יִתּוּב
לְאַרְעִיָּה, וְאִי מִזְלִיָּה קָאִים בְּמָה דְּעֵבִיד שְׁפִיר,
וְאִי לֹא לֹא יוֹשִׁיט רְגְלוֹי עַד דְּיִסְלַק (ס"א דקאִים בְּמָה
 דְּעֵבִיד) **לְגַבִּיָּה.**

תָּא חַזִּי, כְּתִיב, (בראשית ל) וְעִנְתָּה בִּי צְדָקָתִי בְּיוֹם מָחָר
וְגו', דְּהָא אִיהוּ לֹא עֵבֵד בְּגִין דְּיִטּוּל מְדִילִיָּה
לְמַנְנָא, אֵלֶּיךָ כִּלְא בְּקוֹשְׁטָא וּשְׁלִימוֹ דְּרַעֲיוֹתָא, וְלֹא
עוֹד אֵלֶּיךָ דְּאִיהוּ נָטִיל רְשׁוֹ מְלָבָן, וְעַל דָּא כְּתִיב,
(בראשית ל) נְחֲשָׁתִי וַיְבָרְכֵנִי יְיָ בְּגִלְגָּלָהּ. כְּמָה חֲרָשִׁין וְזִינִין
עֵבֵד לָבָן, וּבְחִין מִזְלִיָּה בְּגִינִיָּה דְּיַעֲקֹב, וְהוּוּ אֲשַׁבַּח
בְּגִינִיָּה דְּיַעֲקֹב, מָאָה עָאנָא כָּל יְרָחָא, וּמָאָה אֲמַרִּין
וּמָאָה עִזִּין יִתִּיר עַל עָאנִיָּה.

רַבִּי אַבְרָם אָמַר, אֵלֶּיךָ עָאנִין, וְאֵלֶּיךָ אֲמַרִּין, וְאֵלֶּיךָ

לשון הקודש

שִׁיטל מְשַׁלּוֹ לְחַנּוּם, אֵלֶּיךָ הַכֹּל בְּאֵמַת
 וּשְׁלֵמוֹת הַרְצוֹן, וְלֹא עוֹד, אֵלֶּיךָ שְׁהוּא
 נָטִיל רְשׁוֹת מְלָבָן, וְעַל בֵּין כְּתוּב נְחֲשָׁתִי
 וַיְבָרְכֵנִי ה' בְּגִלְגָּלָהּ. כְּמָה כְּשָׁפִים וּמִינִים
 עֲשֵׂה לָבָן וּבְחִין אֵת מְזִלוֹ מְשׁוּם יַעֲקֹב,
 וְהִיָּה מוֹצֵא בְּגִלְגָּל יַעֲקֹב מָאָה עָאן כָּל
 הַרְשָׁ, וּמָאָה כְּשָׁפִים וּמָאָה עִזִּים יִתִּיר
 עַל עָאנּוֹ.

רַבִּי אַבְרָם אָמַר, אֵלֶּיךָ עָאן וְאֵלֶּיךָ

בְּאֵמַת נְדַבְק, מָה הַטַּעַם עֲשֵׂה עִם לָבָן
 בְּעוֹרָה הַזֶּה?

אֵלֶּיךָ יַעֲקֹב הַבְּחִין אֵת שְׁעֵת הַמְזִל שְׁלוֹ
 שְׁהִיָּתָה, שְׁמַתָּר לְאָדָם לְבַחֵן אֵת שְׁעֵתוֹ
 טָרַם יָשׁוּב לְאַרְצוֹ, וְאִם מְזִלוֹ עוֹמֵד בְּמָה
 שְׁעוֹשֵׂה - יָפָה, וְאִם לֹא - אֵל יוֹשִׁיט
 רְגְלוֹ עַד שְׁיַעֲלֶה וּשְׁיַעֲמֵד בְּמָה שְׁעֵשָׂה אֵלָיו.
כֵּן רְאָה, כְּתוּב וְעִנְתָּה בִּי צְדָקָתִי בְּיוֹם
מָחָר וְגו'. שְׁהִרִי הוּוּא לֹא עֲשֵׂה כְּדִי

עֵינַי, הָיָה מֵיָמַי לִיּוֹהַ יַעֲקֹב יִתִּיר בְּכָל יְרָחָא וַיִּרְחָא.
 הָדָא הוּא דְכִתְיִב, (בראשית ל) כִּי מָעַט אֲשֶׁר הָיָה לְךָ
 לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לְרֹב וַיִּבְרָךְ יי אֹתְךָ לְרַגְלֵי, וּבִרְכָתָא
 דְלַעֲיָלָא לָאו אִיהוּ פָחוֹת מֵאַלְפָּה מְכָל זִינָא וַזִּינָא,
 מֵעֲאֲנִין אֲלָפָה אֲשֶׁתִּפַּח, מֵאַמְרִין אֲלָפָה אֲשֶׁתִּפַּח, מֵעֵינַי
 אֲלָפָה אֲשֶׁתִּפַּח. עַל כֵּן מַה דְשָׂרְיָא בִּרְכָתָא דְלַעֲיָלָא,
 לֹא פָחוֹת מֵאַלְפָּה. עַד דְבִגְיֵינָה דִיעֲקֹב אֲסִתְלַק לְבָן
 לְכַמָּה עוֹתָרָא.

וְכֹד בָּעָא יַעֲקֹב לְנִטְלִיָּה אַגְרִיָּה, לֹא אֲשַׁכַּח אֲלָא
 עֲשָׂרָה מְכָל זִינָא וַזִּינָא, וַיַּעֲקֹב חָשִׁיב לִיָּה
 לְעוֹתָרָא סָגִי. חָמִי כַמָּה נָטִיל מִדִּילִיָּה, מִמָּה דְהָוָה
 יְהִיב אִיהוּ בְזִכּוֹתִיָּה לְלָבָן. וְכָל דָּא דְסָלִיק בֵּיָה יַעֲקֹב,
 לֹא הָוָה אֲלָא בְזִרּוּעַ דְאֵינּוֹן מִקְלוֹת, דְשִׁינֵי לְגַבֵּי עֲנָא.
 תָּא חָזִי, כַּמָּה טָרַח הָהוּא שְׁלִימָא דִיעֲקֹב, אַבְתָּרִיָּה

לשון הקודש

התעלה לָבָן לְעֶשֶׂר רַב.
וּבְשָׂרְיָא יַעֲקֹב לְטַל שְׂכָרוֹ, לֹא מֵעֲא
 אֲלָא עֲשָׂרָה מְכָל מִין וּמִין, וַיַּעֲקֹב חָשִׁיב
 אוֹתוֹ לְעֶשֶׂר רַב. רָאָה כַּמָּה נְטִיל מִשְׁלוֹ
 מִמָּה שְׁהִיָּה נוֹתֵן הוּא בְזִכּוֹתוֹ לְלָבָן. וְכָל
 זֶה שְׁעָלָה בּוֹ בְּיַעֲקֹב, לֹא הָיָה אֲלָא
 בְּזִרּוּעַ שֶׁל אוֹתָם מִקְלוֹת שְׁשָׁם אֲעַל
 הַצֵּאָן.

כֵּן רָאָה כַּמָּה טָרַח אוֹתוֹ יַעֲקֹב הַשָּׁלֵם

כְּבָשִׁים וְאַלְפָּה עֵינַי הָיָה מֵבִיא לוֹ יַעֲקֹב
 יוֹתֵר בְּכָל הַדָּשׁ וְהַדָּשׁ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כִּי
 מָעַט אֲשֶׁר הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לְרֹב
 וַיִּבְרָךְ ה' אֹתְךָ לְרַגְלֵי, וְהִבְרָכָה
 שְׁלֹמֶעֱלָה אֵינָה פָחוֹת מֵאַלְפָּה מְכָל מִין
 וּמִין. נִמְצָא אֲלָפָה מִהַעֲאָן, מִהַבְּבָשִׁים
 נִמְצָאוּ אֲלָפָה, מִהַעֲזִים נִמְצָאוּ אֲלָפָה, עַל
 כֵּן מַה שְׁשׂוּרָה הִבְרָכָה שְׁלֹמֶעֱלָה לֹא
 פָחוֹת מֵאַלְפָּה, עַד שְׁבַשְׁבִּיל יַעֲקֹב

דְּלָבָן. כְּתִיב, (בראשית ל) וַיֵּשֶׁם דָּרְדָּךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְגו',
 וְהָזָה אֵינִי לִיּוֹה כָּל הָאֵי עוֹתָרָא. וְעַם כָּל דָּא, לָא
 בַּעַד לָבָן דִּיחָא אַנְרִיָּה דִיעֲקֵב הָכִי, אֲלֵא נָטַל עֶשְׂרָה
 מִן דָּא וְעֶשְׂרָה מִן דָּא וַיִּהֲב (בִּידָא דְבִנֵּי) לִיּוֹה. וְאָמַר לִיּוֹה
 טוֹל הֵנִי. וְאֵי יוֹלִידוּ כְּמָה דְאִמְרַת, בְּהָאֵי גְוֹנָא יִהָא
 אַנְרָךְ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית ל) וַתְּחַלֵּף אֶת מִשְׁכְּבֹתַי
 עֶשְׂרֵת מוֹנִים, (וּבְהֵנִי) עֶשְׂרָה מִן דָּא וְעֶשְׂרָה מִן דָּא,
 וְכְתִיב, (בראשית ל) וַאֲבִיבֵן הִתֵּל בֵּי וְהַחֲלִיף אֶת מִשְׁכְּבֹתַי
 עֶשְׂרֵת מוֹנִים. (וּבְהֵנִי עֶשְׂרָה) אֲשֶׁתִּדַּל בְּתַר קְדָשָׁא בְרִיךְ
 הוּא, וּבְרַכִּיָּה. וּמִכָּל מַה דְשָׁוִי לָבָן עֲמִיָּה דִיעֲקֵב,
 אֲתֵדַר בְּמִלּוּלֵיהּ, וְנָטַל מִיעֲקֵב כָּלָא, עַד דְקָדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא חָס עֲלֵיהּ, וְנָטַל מִדִּילִיָּה בְזָרוּעַ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר כָּל הֵנִי קָרְאִי, לְאַחֲזָאָה חֲכַמְתָּא
 קָא אֲתִיּוּן. דְתַנִּינָן מַלְיָן דְלַעֲיָלָא, מְנַהוֹן תַּלְיָין

לשון הקודש

וַאֲבִיבֵן הִתֵּל בֵּי וְהַחֲלִיף אֶת מִשְׁכְּבֹתַי
 עֶשְׂרֵת מוֹנִים. (וּבְכָל הַעֲשָׂרָה הַשְּׁתֵּדָל אַחַר
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְרַכּוּ. וּמִכָּל מַה
 שֶׁהִתְנַה לָבָן עִם יַעֲקֹב - חֲזַר בְּדַבּוּר
 וְנָטַל מִיעֲקֵב הַכֹּל, עַד שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא חָס עָלָיו וְנָטַל מִשְׁלוֹ בְזָרוּעַ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל הַפְּסוּקִים הִלְלוּ
 בָּאוּ לְהִרְאוֹת הַחֲכָמָה, שְׁשֻׁנֵינוּ
 שְׂדָבְרִים שְׁלַמְעֵלָה, מִמֶּה תְלוּנִים

אַחֲרֵי לָבָן. כְּתוּב וַיֵּשֶׁם דָּרְדָּךְ שְׁלֹשֶׁת
 יָמִים וְגו', וְהָבִיא לוֹ כָּל הָעֶשֶׂר הַזֶּה, וְעַם
 כָּל זֶה לֹא רָצָה לָבָן שְׂיִהְיֶה כֶּךָ שְׁכָרוֹ
 שֶׁל יַעֲקֹב, אֲלֵא נָטַל עֶשְׂרָה מִזֶּה וְעֶשְׂרָה
 מִזֶּה, וְנָתַן וּבִידֵי בְנָיו לוֹ וְאָמַר לוֹ: טַל אֶת
 אֲלֵהּ, וְאִם יוֹלִידוּ כְּמוֹ שְׂאִמְרַת -
 בַּעֲוֹרָה הוּוּ יִהְיֶה שְׁכָרְךָ. זֶהוּ שְׂכַתוּב
 וַתְּחַלֵּף אֶת מִשְׁכְּבֹתַי עֶשְׂרֵת מוֹנִים.
 וּבְכָל הַעֲשָׂרָה מִזֶּה וְעֶשְׂרָה מִזֶּה, וְכְתוּב

בְּעוֹבְדָא, וּמְנַהוֹן בְּמִלּוּלָא וּמְנַהוֹן בְּרַעוּתָא דְלִפְּא.
וּמֵאן דְּבַעֵי לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן, בְּצִלּוֹתָא, בְּמִלּוּלָא,
וּרְעוּתָא. וּמְנַהוֹן דְּלֵא בְּצִלּוֹתָא, אֲלֵא בְּעוֹבְדָא תְּלִיין.

תָּא חַזִּי, יַעֲקֹב שְׁלִים, כֹּל מַה דְּעֵבֵד, בְּחֻכְמָתָא
עֵבֵד, כְּתִיב (בראשית ל) וַיֵּצֵג אֶת הַמִּקְלוֹת אֲשֶׁר
פָּעַל בְּרַהֲטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם, כֹּלָא בְּחֻכְמָתָא,
לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן מִמְּבוּעָא דְכֹלָא, לְכַלְהוּ דְרַגִּין
עַלְאִין דְּאֵינוֹן חוֹלְקִיהּ וְעַדְבִּיהּ.

אֶת הַמִּקְלוֹת. מָאן מִקְלוֹת, אֵלִין דְּרַגִּין דְּאֵינוֹן בִּי
דִּינָא. אֲשֶׁר פָּעַל, דְּאֵעֵבֵר מְנַהוֹן דִּינָא.
בְּרַהֲטִים, חֵינּוּ דְכְּתִיב, (שיר השירים ז) מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרַהֲטִים,
דְּהֵא מִתְּהוּא מִלֶּךְ, אֲתִיין בְּרַכָּאן לְכַלְהוּ עַלְמִין.

דָּבָר אַחַר (דף קסא ע"ב) מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרַהֲטִים, מִלֶּךְ דָּא,

לשון הקודש

חֲלָקוּ וּגְרָלוּ.

אֶת הַמִּקְלוֹת - אֵיזוֹה מִקְלוֹת? אֵלִין
הַדְּרָגוֹת שֶׁהֵן בֵּית הַדִּין, אֲשֶׁר פָּעַל -
שֶׁהֵעֵבִיר מִהֵן אֶת הַדִּין. בְּרַהֲטִים - חֵינּוּ
שְׁכֵתוֹב (שיר ז) מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרַהֲטִים, שְׁזוֹה
מִתְּהוּא מִלֶּךְ הַהוּא בְּאוֹת בְּרַכּוֹת לְכָל
הָעוֹלָמוֹת.

דָּבָר אַחַר מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרַהֲטִים - מִלֶּךְ
זוֹ אֲסוּר וְקִשּׁוּר בְּאוֹתָם הַרְהֲטִים

בְּמַעֲשֵׂה, וּמַהֵם בְּדַבּוּר, וּמַהֵם בְּרַצוֹן
הַלֵּב, וּמִי שְׂרוּעָה לְמִשְׁךְ בְּרַכּוֹת
בְּתַפְלָה, בְּדַבּוּר וְרַצוֹן. וּמַהֵם שְׁלֵא
בְּתַפְלָה, אֲלֵא תְלוּיִים בְּמַעֲשֵׂה.

בֵּא רָאָה, יַעֲקֹב הַשְּׁלָם, כֹּל מַה שֶּׁעָשָׂה,
עָשָׂה בְּחֻכְמָה. כְּתוּב וַיֵּצֵג אֶת הַמִּקְלוֹת
אֲשֶׁר פָּעַל בְּרַהֲטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם.
הַכֹּל בְּחֻכְמָה, לְמִשְׁךְ בְּרַכּוֹת מִתְּהַמְעִין
שֶׁל הַכֹּל לְכָל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵן

אָסוּר וְקָשׁוּר בְּאֵינֹן רְהָטִין עֲלָאִין, דְּמִנְיֵיהוּ אֲשֶׁתְּקִיִּין
 כְּלָא, (נ"א אַתְּמַשְׁכֵּן בְּרַבָּאן לְכוּלָא) מִמְּלֻךְ עֲלָאָה. בְּשִׁקְתוֹת
 הַמַּיִם, (ס"א וּמַתָּמֵן אֲשֶׁתְּקִיִּין כְּלָא שְׁקִתוֹת הַמַּיִם), אֵלִין אֵינֹן נַחְלִין
 דְּנַפְקִין וְאֵתְיִין, עַד דְּמָטוּ לְאַתֵּר דְּמִתְּפַנְשֵׁי תַמָּן. אֲשֶׁר
 תִּבְאֵן הַצֵּאֵן לְשִׁתוֹת, בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים קד) יִשְׁקוּ
 כָּל חַיְתוֹ שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאָם. וּבְהַחֲוֹא אֶתֶר,
 דְּמִתְּפַנְשֵׁי תַמָּן מַוָּא, כְּלָהוּ אֶתְיִין לְאַשְׁקָאָה מִנְיָה.

וַיַּחַמְנָה, (בראשית ל) מָאִי וַיַּחַמְנָה. תָּא חַוִּי, בְּשַׁעֲתָא
 דְּרוּחַ צְפוֹן נָשִׁיב, מִיִּין גְּלִידִין וְלֹא נְגִדִין
 לְבַר וְלֹא אֲשֶׁתְּקִיִּין, בְּגִין דְּדִינָא תְלִיא, וְקָרִירוּ דְּצְפוֹן
 גְּלִיד מַוָּא. וְכַד אֲתַעַר רוּחַ דְּרוּם, מִתְּחַמְמֵי מַוָּא,
 וְאֲתַעֲבַר גְּלִידוּ דְלַחוּן וְנְגִדִין, בְּדִין אֲתַשְׁקִיִּין כְּלָא.
 בְּגִין דְּחַמִּימוּ דְּדָרוּם שְׂרָאֵן מַוָּא, וְכְלָהוּ מִתְּחַמְמֵי
 וְחָדָאן לְמִשְׁתֵּי מַהֲחֹא קָרִירוּ דְּצְפוֹן, דְּהִתּוּ לֹן

לשון הקודש

לְהַשְׁקוֹת מִמְּנֹן.
 וַיַּחַמְנָה - מַה זֶה וַיַּחַמְנָה? בַּא רְאָה,
 בְּשַׁעֲתָא שְׂרוּחַ צְפוֹן נוֹשֶׁבֶת, הַמַּיִם
 קוֹפְאִים וְלֹא נִמְשָׁכִים לַחוּץ וְלֹא
 מִשְׁקִים, מִשּׁוּם שֶׁהִדִּין תְּלוּי, וְקַר הַצְּפוֹן
 מִקְפִּיא אֶת הַמַּיִם. וּבְשַׁמְתַּעוֹרְרַת רוּחַ
 הַדְּרוּם, מִתְּחַמְמִים הַמַּיִם וְהַקְּפִאוֹן
 שֶׁלָּהֶם עוֹבֵר וְשׁוֹפְעִים. אִז הַכֹּל מִשְׁקִים,
 מִשּׁוּם שֶׁהֵתֵם שֶׁל הַדְּרוּם מִפְּשִׁירִים

הַעֲלִינִים שֶׁמֵּהֶם מִשְׁקִים אֶת הַכֹּל
 וְנִמְשָׁכוֹת בְּרֻכּוֹת לְכֹל מִן הַמְּלֻךְ הַעֲלִיִּין.
 בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם - וּמִשָּׁם מִשְׁקִים כָּל שְׁקִתוֹת
 הַמַּיִם אֵלֶּי הֵם הַנְּחָלִים שִׁיּוּצָאִים וּבָאִים
 עַד שֶׁמִּגִּיעִים לְמָקוֹם שֶׁשָּׁם מִתְּפַנְסִים.
 אֲשֶׁר תִּבְאֵן הַצֵּאֵן לְשִׁתוֹת - בְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שְׂדֵי
 יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאָם. וּבְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם
 שֶׁשָּׁם מִתְּפַנְסִים הַמַּיִם, כָּלֶם בָּאִים

בְּקִדְמוּתָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיַּחְמְנָה. וַיַּחְמְנָה, וְהָא
 (וְלֹא) כְּתִיב וַיַּחְמוּ. אֲלֹא דְאֵינוֹן כְּלָחוּ נוֹקְבֵי.
 וְעַל דָּא אֲתַפְּנוֹן יַעֲקֹב, לְמַעַבְדַּ עוֹבְדָא בְּחֻמְתָּא,
 וְדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ל) וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מִקַּל
 לְבָנָה לַח וְגו'. פִּתְחָ (נ"א רבי אלעזר) וְאָמַר (תהלים קלה) כִּי
 יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ, תָּא חֲזִי כִי יַעֲקֹב
 בָּחַר לוֹ יְהוָה, עַד כָּאֵן לָא יַדְעֵנָא מָאֵן בְּרִיר לְמָאֵן, אִי
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיר לִיהוּ לְיַעֲקֹב, אִי יַעֲקֹב בְּרִיר
 לִיהוּ לְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲלֹא מִמַּה דְגִלִּי קְרָא,
 יַדְעֵנָא דְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל לִיהוּ לְיַעֲקֹב לְעַדְבֵייהוּ,
 דְכְתִיב, (דברים לב) כִּי חֶלֶק יִי עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ.

תוספתא

קוּטְרָא דְקוּטְרָא דְכָּיָא, הָוָה סְלִיק לְגוֹ לְגוֹ, עַד לָא אֲשַׁבַּח אֶתְרָא
 בֵּית מוֹתְבָּא. הָהוּא אֶתְרָא לָאוּ אֶתְרָא, לָאוּ אֲשַׁתְּפַח לְעִילָא

לשון הקודש

עַד כָּאֵן לָא יַדְעֵנוּ מִי בָּחַר אֶת מִי – אִם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּחַר אֶת יַעֲקֹב, אִם
 יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 אֲלֹא מִמַּה שְּׁגִלָּה שְׁכִיבָתוֹב יַדְעֵנוּ
 שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נְטִיל אֶת יַעֲקֹב
 לְגוֹרְלוֹ, שְׁכִיבָתוֹב (דברים לב) כִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ
 יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ.

תוספתא

הַקְּשֵׁר שֶׁל הַקְּשֵׁר הַטְּהוֹר הָיָה עוֹלָה
 לְפָנָי וּלְפָנָיִם טָרָם שְׁמַעְיָא מְקוּם לְבֵית

הַמַּיִם, וְכֻלָּם מִתְחַמְּמִים וְשִׁמְחִים
 לְשִׁתּוֹת מֵאוֹתוֹ הַקָּר שֶׁל הַצֶּפּוֹן שְׁהִיָּה
 לָהֶם בְּרֵאשׁוֹנָה. וְהוּ שְׁכִיבָתוֹב וַיַּחְמְנָה.
 וַיַּחְמְנָה, וְהָרִי וְלֹא כְּתוּב וַיַּחְמוּ. אֲלֹא
 שְׁהֵם כְּלָם נְקֻבוֹת.

וְעַל זֶה הִתְפּוֹן יַעֲקֹב לְעִשׂוֹת מַעֲשֵׂה
 בְּחֻמְתָּא, וְזֶהוּ שְׁכִיבָתוֹב וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב
 מִקַּל לְבָנָה לַח וְגו'. פִּתְחָ (רבי אלעזר)
 וְאָמַר, כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל
 לְסִגְלָתוֹ. בֵּא רָאָה, כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה,

ותתא. מפלא אתאבד, אבדון הוי מפלא, אבדון דכורא, סמא"ל
 דנפק מהתוכא דתוקפא דיצחק. אבדון ומות נוקבא דיליה, נחש
 קדמאה, אשת זנונים, דכתיב (משלי ה) רגליה יורדות מות. ואלין
 תרין, אבדון ומות, שמעו תקפא דהורמנו דמלכא.

רזא וסתרא סתימא (נ"א סמירא) עלאה אתאבד (נ"א סמיר) מפלא,
 אתאבד (נ"א סמיר) מרעיונין (נ"א מעינין) ויהרהורין. (ס"א מאן
 דאתמשך בטר אלין אתאבד מפלא. כלא בהפוכא דא מן דא טבוהי דגבר שלים פיעקב
 דסליק ולא אתחשבו עינין בהאי תננא וזכה לאתקרבא באמת חותמא דמלכא קדישא. תא
 חזי, סמירא עלאה מפלא) מניה נפק את י', נקודה עלאה. מהאי נקודה
 עלאה נפק פלא. אמשיך ואפיק ה, אמא עלאה דאשקי לכלא.
 מהאי נפיק ו, רזא דשית דאחיד לכל סטרין, דאיהו, מקל לבנה
 לת, ולזו, וערמון.

תרין דרועין דאחידן ביה, אלין נפקי ואחידו בה"א תתאה,
 לחברא משכנא כחד ולמהוי חד. פדין, תליסר מכילין הוו
 חד. ויתורא אתגליף על גווינין וסליק על גוון פלהו. הךא הוא
 דכתיב (בראשית ל) מחשף הלבן, וכדין אקרי (זכריה יד) יי אחד ושמו

לשון הקודש

בא ראה, הסמיר העליון מהכלל ממנו יצאה
 האות י', הנקודה העליונה. מהנקודה
 העליונה הוץ יצא הכל, המשיך והוציא
 ה, האם העליונה שמשקה את הכל.
 מזה יצא ו', הסוד של שש שאוחז את
 כל הצדדים, שהוא מקל לבנה לח ולזו
 וערמון.

שתי הזרועות שאוחזות בו, אלו
 יוצאות ואוחזות בה"א התחתונה
 לחבר המשפון יחד ולהיות אחד. ואז
 שלש עשרה מדות נהיות אחת. והלבן
 נחקק על הגונים ועולה על הגונים פלם.
 זהו שכתוב מחשף הלבן, ואז נקרא
 (זכריה ב) ה' אחד ושמו אחד. ואז (תהלים כג)

מושבו. אותו מקום אינו מקום, לא
 נמצא למעלה ולמטה, נאבד מן הכל.
 אבדון הוא מן הכל, אבדון זכר. סמא"ל
 שיצא מהתוד של התוק של יצחק,
 אבדון ומות היא הנקבה שלו, הנחש
 הקדמוני, אשת זנונים, שכתוב (משלי ה)
 רגליה ירדות מות. ואלו שנים – אבדון
 ומות – שמעו את תקף רצון המלך.

הסוד והסתר והסתום הנסתר העליון
 נאבד והסמיר מהכל, סמיר מרעיונות
 ומעינים ויהרהורים. ומי שנמשך אחר אלו,
 נאבד מן הכל. הכל בהפוך זה מזה. אשריו של איש
 שלום, פיעקב שעולה ולא נחשבו העינים בעשן
 הזה, וזכה להתקרב באמת חותם המלך הקדוש.

אָחַר. וּבְרִינְ (תהלים כג) יי רועי לא אֶחָסֶר. וּכְתִיב בְּנֵאוֹת דָּשָׁא
יִרְבִּיעַנִי עַל מֵי מְנוּחֹת יְנַהֲלֵנִי נִפְשִׁי יִשׁוּבֵב וְגו'. (ע"כ תוספתא)

תָּא חָזִי, הָכִי נָמִי יַעֲקֹב, בִּירַר אַחְסַנְתִּיהּ וְעַדְבִּיהּ
לְחַוְלָקוּתָהּ, וְסָלִיק לְעֵילָא מִכָּל דְּרָגִין, וְנָטִיל
לִיהּ לְעַדְבִּיהּ. מִקַּל לְבָנָה לַח, הֵינֵנו דְּרָגָא חוּזְרָא
דְּסִטְר יְמִינָא. וְלוֹז וְעַרְמוֹן, הֵינֵנו דְּרָגָא סוּמְקָא
דְּסִטְר שְׂמָאלָא.

וַיִּפְצַל בְּהֵן פְּעֻלוֹת לְבָנוֹת, דְּאֶעְבֵּר דִּינָא מִן דָּא,
וְאֶתְחַבֵּר לִיהּ בִּימִינָא, וְהוּא עָאל בִּינִיּוּהוּ
וְנָטִיל לוֹן בְּחָדָא וְאֶתְעַבִּיד כֹּלָא חַד בְּתָרֵי גְוִוְנֵי. וְעַם
כָּל דָּא, מַחְשַׁף הַלְבָן, דִּיתְגַּלִּי חוּזְרָא עַל סוּמְקָא. וְכָל
דָּא לְמֵאִי, לְאַמְשַׁבָּא לְדְרָגָא דָּא דְעַדְבִּיהּ בְּרַכָּאן
מִמְבוּעָא דְכֹלָא (נ"א דְנַחֲלָא), וְלִשְׁוֹאָה לְדְרָגָא דָּא דְאִיהוּ
תִּלְתָּא בְּחָדָא.

לשון הקודש

וַיִּפְצַל בְּהֵן פְּעֻלוֹת לְבָנוֹת - שְׁהַעֲבִיר
מִזֶּה אֶת הַדִּין וְחִבֵּר אוֹתוֹ לְיָמִין, וְהוּא
נִכְנָס בִּינִיּוּהֶם וְנָטִיל אוֹתָם יַחַד וְנַעֲשֶׂה
הַכֹּל אַחַד בְּשְׁנֵי גְוִוְנִים. וְעַם כָּל זֶה
מַחְשַׁף הַלְבָן, שְׁיִתְגַּלֶּה הַלְבָן עַל הָאָדָם.
וְכָל זֶה לְמַה? לְמַשְׁךְ אֶת הַדְרָגָה הַזֹּאת
גּוֹרְלוֹ בְּרַכּוֹת מִן הַמַּעֲיָן שֶׁל הַכֹּל וְשֶׁל
הַנַּחֲלוֹ, וְלָשִׁים אֶת הַדְרָגָה הַזֹּאת שֶׁהִיא
שְׁלֹשׁ בְּאַחַת.

ה' רעי לא אֶחָסֶר, וְכַתּוּב בְּנֵאוֹת דָּשָׁא
יִרְבִּיעַנִי עַל מֵי מְנוּחֹת יְנַהֲלֵנִי נִפְשִׁי
יִשׁוּבֵב וְגו'. ע"כ תוספתא.
בַּא רְאָה, כִּד גַּם יַעֲקֹב בְּחַר אֶת יִרְשֵׁתוֹ
וְגוֹרְלוֹ לְחַלְקוֹ, וְעָלָה לְמַעְלָה מִכָּל
הַדְרָגוֹת וְנָטִיל אוֹתוֹ לְגוֹרְלוֹ. מִקַּל לְבָנָה
לַח - הֵינֵנו הַדְרָגָה הַלְבָנָה שֶׁל צַד
הַיָּמִין. וְלוֹז וְעַרְמוֹן - הֵינֵנו הַדְרָגָה
הָאֲדָמָה שֶׁל צַד שְׂמָאל.

בְּרֵחֵטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם, בְּמָה דְאֻקְיָמְנָא. וּבְדִין
 בְּעוֹבְדָא דָא דְחִכְמָתָא נְגִדִין בְּרִכָּאן
 לְתַתָּא, וּמִתְשַׁקְיִין (נ"א וּמִתְבְּרָכָאן) בְּלָהוּ עַלְמִין וְשַׁרְיִין
 עֲלֵיהּ בְּרִכָּאן, בְּמָה דְאֻקְמוּהָ. דְכִתְיִב, (בראשית מט) בְּבִקְר
 יֹאכֵל עַד וְגו', וּלְבַתֵּר מִכָּאן, (שם) וְלַעֲרַב יַחְלֵק שָׁלָל,
 לְאַתְבְּרָכָא בְּלָהוּ עַלְמִין לְתַתָּא. וַיַּעֲקֹב נָטִיל
 חוֹלְקֵיהּ, מֵאֵינוֹן בְּרִכָּאן, דְשַׁרְיִין עֲלֵיהּ לְתַתָּא, בְּגִין
 דְאֵיתָּהּ חוֹלְקֵיהּ וְעַדְבָּא דְקוֹדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא.

רַבִּי יִיסָא זוּטָא הָוָה שְׂכִיחַ קַמֵּיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן,
 אָמַר לֵיהּ. הֵאֵי דְכִתְיִב (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ
 צַדִּיק, לְצַדִּיק מִיִּבְעֵי לֵיהּ, מָאֵי לְרֹאשׁ צַדִּיק. אָמַר
 לֵיהּ, רֹאשׁ צַדִּיק דָּא הוּא עֵטְרָה קְדִישָׁא, וְאֻקְמוּהָ.
 תוּ, רֹאשׁ צַדִּיק, דָּא יַעֲקֹב, דְאֵיתָּהּ נָטִיל בְּרִכָּאן, וְנְגִיד
 לֹון לְצַדִּיק, וּמִתְמָן אֲזִדְרִיקוּ לְכָל עֵיבַר, וּמִתְבְּרָכָן
 בְּלָהוּ עַלְמִין.

לשון הקודש

מאותן הברכות ששורות עליו למטה,
 משום שהוא חלקו וגורלו של הקדוש
 ברוך הוא.

רבי ייסא הקטן היה מצוי לפני רבי
 שמעון. אמר לו, זה שכתוב (משלי י)
 ברכות לראש צדיק, היה צריך להיות
 לצדיק, מה זה לראש צדיק? אמר לו,
 ראש צדיק זו היא העטרה הקדושה,

בְּרֵחֵטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם - כְּמוֹ
 שְׂבָאֲרָנוּ, וְאִזּוּ בְּמַעֲשֵׂה הַזֶּה שֶׁל חֲכָמָה
 שׁוֹפְעוֹת הַבְּרָכוֹת לְמַטָּה וּמִשְׁקִים
 וּמִתְבְּרָכִים כָּל הָעוֹלָמוֹת וְשׁוֹרֹת עֲלֵיהֶם
 הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁוּהָ (בראשית מט)
 שְׂכִתוֹב בְּבִקְר יֹאכֵל עַד וְגו', וְאַחַר
 מִכָּאן - וְלַעֲרַב יַחְלֵק שָׁלָל, שֵׁיתְבְּרָכוּ
 כָּל הָעוֹלָמוֹת לְמַטָּה. וַיַּעֲקֹב נָטִיל חֲלָקוֹ

אָבֵל הָא אוקימנָא, בְּרֻכּוֹת לְרֵאשׁ צְדִיק, (ראש) צְדִיק
אֶקְרִי, הֵהוּא אֶתֶר (ס"א ל"ג רישא) דְּבְרִית, דְּמִנְיָה
נְפִקין מִבוּעִין לְבַר, נִוְקְבָא דְקִיסְטָא דְחִמְרָא נְפִיק
מִנְיָה, אִיהוּ רִישָׁא. כְּדָ רֵאשׁ צְדִיק, הֵהוּא אֶתֶר, כְּד
זְרִיק מִבוּעִין לְנוֹקְבָא, אֶקְרִי רֵאשׁ צְדִיק. צְדִיק אִיהוּ
רֵאשׁ (נ"א רישא לְכָל בְּרַכָּאן) בְּגִין דְּכָל בְּרַכָּאן בִּיה שְׂרִיין.

תו, הֵהוּא בַר נָשׁ, דְּזָכִי לְמַנְטֵר אֶת קִימָא קְדִישָׁא,
וְעֵבִיד פְּקוּדֵי דְאֹרִינְתָא, צְדִיק אֶקְרִי, וּמְרִישִׁיה
וְעַד רַגְלוֹי הָכִי אֶקְרִי. וְכַד בְּרַכָּאן נְגִדִין לְעֶלְמָא,
שְׂרִיין עַל רִישִׁיה, וּמִנְיָה קִימֵי בְרַכָּאן לְעֶלְמָא, בְּבִנִין
קְדִישִׁין זְכָאִין דְּאוּקִים.

רַבִּי יִיסָא תו שְׂאִיל וְאָמַר, (תהלים לז) כְּתִיב נֶעַר
הֵייתִי גַם זְקַנְתִּי וְגו'. הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ

לשון הקודש

הַבְּרֻכּוֹת מִשׁוּם שְׂכָל הַבְּרֻכּוֹת שְׂרוּיֹת
בּו.

עוֹד, אוֹתוּ הָאָדָם שְׂזוּכָה לְשָׁמֵר אֶת
אוֹת בְּרִית הַקֶּדֶשׁ וְעוֹשֶׂה אֶת מַצּוֹת
הַתּוֹרָה נִקְרָא צְדִיק, וּמְרֵאשׁוּ וְעַד רַגְלוֹ
כְּד נִקְרָא. וּכְשֶׁהַבְּרֻכּוֹת שׁוֹפְעוֹת
לְעוֹלָם, הֵן שׁוֹרוֹת עַל רֵאשׁוּ, וּמִמְנֵו
עוֹמְדוֹת הַבְּרֻכּוֹת לְעוֹלָם בְּבִנִים
הַקְּדוּשִׁים הַצְּדִיקִים שְׂהִקִּים.

עוֹד שְׂאֵל רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, כְּתוּב (תהלים
לז) נֶעַר הֵייתִי גַם זְקַנְתִּי וְגו'. הַפְּסוּק הֵזָה

וּבְאֵרוּהָ. עוֹד, רֵאשׁ צְדִיק זֶה יַעֲקֹב,
שְׂנַטְל אֶת הַבְּרֻכּוֹת וְהַשְׁפִּיעַ אוֹתָם
לְצְדִיק, וּמִשָּׁם נִזְרְקוּ לְכָל עַבְרָ, וְכָל
הָעוֹלָמוֹת מִתְּבָרְכִים.

אָבֵל הֵנָּה בְּאֵרְנוּ, בְּרֻכּוֹת לְרֵאשׁ צְדִיק
– וְרֵאשׁוּ צְדִיק נִקְרָא אוֹתוּ הַמָּקוֹם וְרֵאשׁוּ
שֶׁל הַבְּרִית, שְׂמַמְנוּ יוֹצְאִים מְעִינֹת
הַחוּצָה. הַנְּקֵב שֶׁל הַכַּד שְׂיוֹצָא מִמְנֵו
הֵיין הוּא הָרֵאשׁ, כְּדָ רֵאשׁ צְדִיק, אוֹתוּ
מָקוֹם, כְּשֶׁזּוֹרֵק מְעִינֹת לְנִקְבָה, נִקְרָא
רֵאשׁ צְדִיק. הַצְּדִיק הוּא רֵאשׁ וְרֵאשׁ לְכָל